

Tisková zpráva

Veřejnost o Zelené dohodě pro Evropu

- ⊗ Více než tři pětiny (65 %) respondentů uvedly, že v kontextu Zelené dohody postrádají informace, zatímco pětina (21 %) české populace se domnívá, že má ohledně daného tématu informací dostatek. Podíl respondentů, kteří deklarují dostatek informací, oproti loňskému roku poklesl o devět procentních bodů.
- ⊗ Vyjádřený nesouhlas (47 %) se Zelenou dohodou u české populace mírně převažuje nad souhlasem (42 %). Ve srovnání s loňskem souhlas se Zelenou dohodou poklesl.
- ⊗ Celkem čtyři pětiny respondentů (81 %) se domnívají, že Zelená dohoda má větší, či menší vliv na zvyšování cen energií. Pouze 1 % dotázaných uvedlo, že Zelená dohoda zvyšování cen energií vůbec neovlivňuje.
- ⊗ Zhruba dvě třetiny respondentů (68 %) uvedly, že cíl Zelené dohody „spíše“ a „rozhodně“ není dosažitelný, naopak pouze 19 % dotázaných považuje cíl Zelené dohody za dosažitelný, což je o devět procentních bodů méně než loni.

Zpracovali:

Anna Katrňáková, Martin Ďurďovič

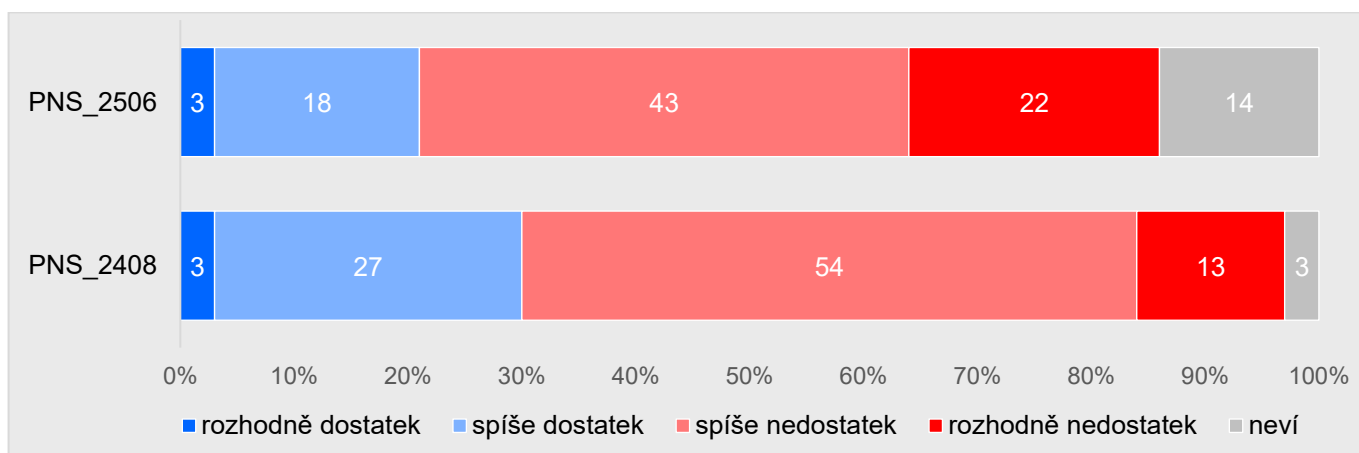
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 587

V červnové vlně šetření, na pravděpodobnostním Panelu Naše společnost, zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění bloky otázek týkajících se tématu jaderné energetiky, komunitní energetiky a Zelené dohody pro Evropu. Tato tisková zpráva shrnuje analytické závěry ohledně postojů české veřejnosti vůči Zelené dohodě pro Evropu a poskytuje hlubší vhled do uvažování a smýšlení občanů v kontextu daného tématu v prostředí České republiky. Pokládáné otázky zjišťovaly obecnou míru informovanosti respondentů v tématu Zelené dohody, jejích cílů, postoje vůči dosažitelnosti vytyčených cílů a postoje vůči důsledkům plynoucím ze Zelené dohody pro Českou republiku.

Graf 1: Informovanost české populace o Zelené dohodě pro Evropu, srovnání šetření PNS_2408 a PNS_2506 (%)¹

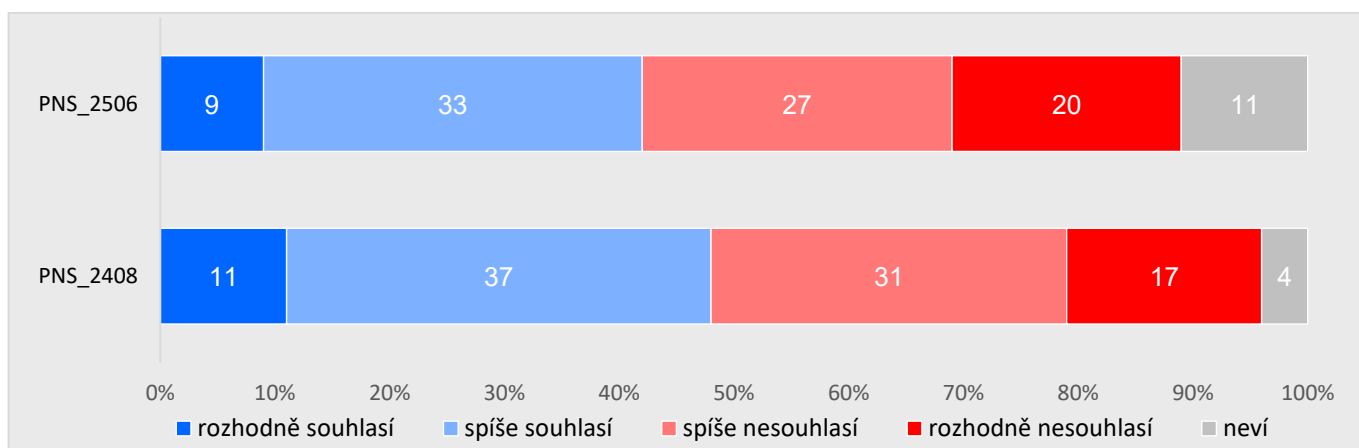
¹ Znění otázky: „Opatření proti změně klimatu v Evropské unii se opírají o tzv. Zelenou dohodu pro Evropu. Mají podle Vašeho názoru lidé jako jste Vy dostatek nebo nedostatek informací o tom, co je Zelená dohoda pro Evropu a jaké bude mít dopady na fungování společnosti?“ Varianty odpovědí: rozhodně dostatek; spíše dostatek; spíše nedostatek; rozhodně nedostatek; nevíte, nedovedete odpovědět.

Zelená dohoda pro Evropu byla spuštěna v roce 2019 a jedná se o soubor politických iniciativ, jehož cílem je směřovat státy Evropské unie k ekologické transformaci a v konečném důsledku do roku 2050 dosáhnout klimatické neutrality (Rada Evropské unie, 2025²). Graf 1 zobrazuje rozdíly v deklarované (ne)informovanosti respondentů napříč dvěma vlnami, srpnové šetření PNS 2508 a červnové šetření PNS 2506. Je patrné, že za necelý rok došlo k mírným posunům – především pociťují dotazovaní menší „částečný“ dostatek informací (27 % ku 18 %) a větší rozhodný nedostatek informací (13 % ku 22 %) v kontextu Zelené dohody pro Evropu. Také se zvýšil počet dotazovaných, kteří volili variantu „nevím, nedokážu odpovědět“, konkrétně vzrostl o 11 procentních bodů. Výsledky letošní vlny ukazují, že zhruba pětina (21 %) tuzemské populace se domnívá, že má ohledně Zelené dohody pro Evropu dostatek informací, přičemž pouze 3 % dotazovaných zvolila v tomto ohledu variantu „rozhodně dostatek“ informací a 18 % volilo variantu „spíše dostatek“ informací. Opačný názor vyjádřila většina respondentů, konkrétně více než tři pětiny (65 %) si myslí, že v kontextu Zelené dohody postrádají informace. Obdobně velká skupina občanů, kteří odpověděli, že vzhledem k Zelené dohodě mají dostatek informací, uvedla, že pociťuje k tématu rozhodný nedostatek informací (22 %). Více než dvě pětiny (43 %) uvedly, že mají o Zelené dohodě „spíše nedostatek“ informací. Sedmina oslovených (14 %) uvedla, že neví, nebo na danou otázku nedovede odpovědět.

Podrobnější analýza poukazuje, že lépe informovaní v tematice Zelené dohody se cítí muži oproti ženám, mladší věkové skupiny (20-29 let a 30-39 let) oproti starším (55-64 let a 65+ let), dotazovaní, kteří v prezidentských volbách 2023 volili Petra Pavla a ve volbách do PS 2021 voliči koalice SPOLU (ODS, TOP 09 A KDU-ČSL) a koalice Pirátů a Starostů. Dále v daném tématu cítí dostatek informací lidé žijící ve větších obcích a městech (nad 50.000 obyvatel), obyvatelé Prahy, Libereckého a Královéhradeckého kraje a kraje Vysočina. Lepší informovanost pociťují dotázaní, kteří se na škále politické orientace pravice/levice zařazují směrem k levici a na konzervativní/liberální škále směrem k liberální straně.

Navazující srovnávací graf (ne)souhlasu se Zelenou dohodou mezi šetřeními PNS_2408 a PNS_2506 je obdobný Grafu 1 výše. I v této otázce dochází meziročně k mírným změnám, dotazovaní vyjadřovali méně často „částečný“ souhlas (37 % ku 33 %) a častěji vyjadřovali „rozhodný“ nesouhlas (17 % ku 20 %). Hodnota u možnosti „nevím, nedovedu odpovědět“ narostla o 11 procentních bodů, stejně jako u srovnání šetření v otázce informovanosti o Zelené dohodě. Data ze srpnové vlny ukazují, že necelá polovina (47 %) české veřejnosti s cílem Zelené dohody nesouhlasí, naopak souhlas s cíli dohody vyjádřilo 42 %. Značný rozdíl je patrný z hodnot rozhodných odpovědí, možnost „rozhodně nesouhlasí“ zvolilo více respondentů než možnost „rozhodně souhlasí“ (rozdíl o 11 procentních bodů).

Graf 2: (Ne)souhlas s cíli Zelené dohody pro Evropu, srovnání šetření PNS_2408 a PNS_2506 (%)³

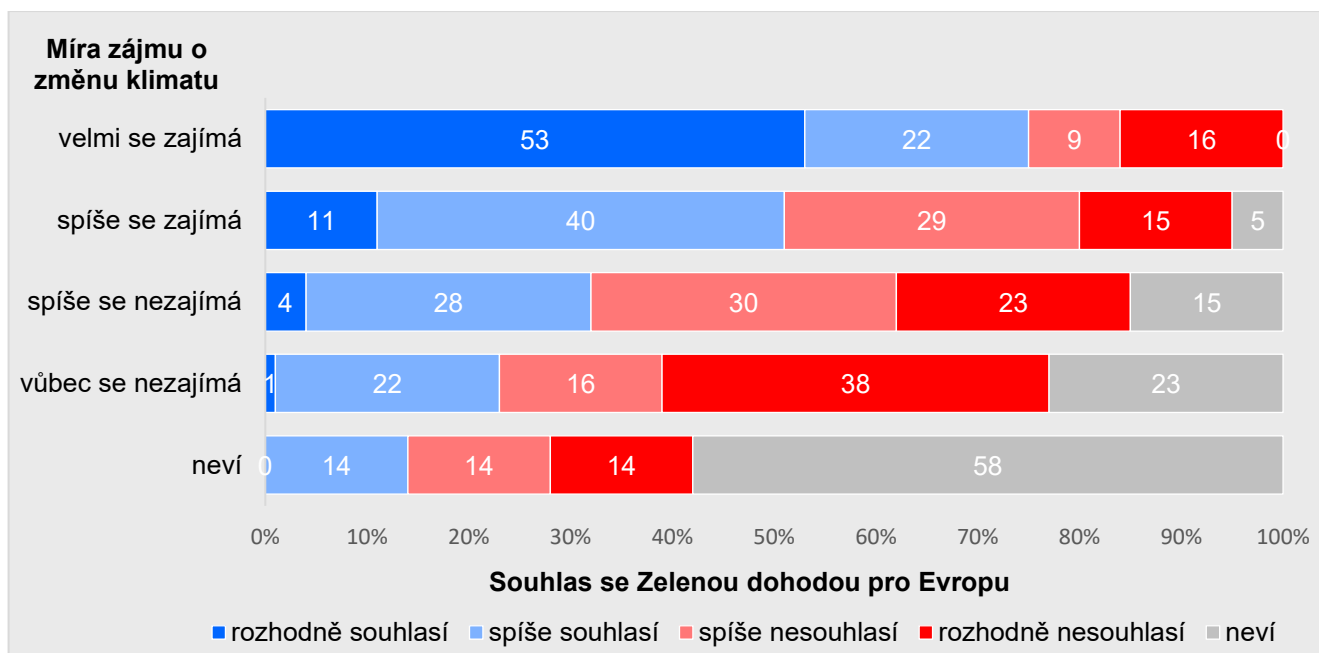
² Rada Evropské unie, Zelená dohoda pro Evropu, naposledy aktualizováno 21. února 2025. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-green-deal/>

³ Znění otázky: „Základním cílem Zelené dohody pro Evropu z roku 2019 je, aby země Evropské unie dosáhly do roku 2050 tzv. klimatické neutrality, tj. zamezily emisím skleníkových plynů vznikajících při spalování fosilních paliv, jakou jsou uhlí, ropa nebo zemní plyn. Souhlasíte, nebo nesouhlasíte Vy osobně se Zelenou dohodou pro Evropu?“ Varianty odpovědí: rozhodně souhlasíte; spíše souhlasíte; spíše nesouhlasíte; rozhodně nesouhlasíte; nevíte, nedovedete odpovědět.

I u této otázky poukazuje podrobnější analýza na rozdíly na základě sociodemografických charakteristik. Lépe informovaní v kontextu Zelené dohody se cítí muži oproti ženám, ačkoliv s cíli Zelené dohody častěji souhlasí ženy (49 %) oproti mužům (35 %). Navazující třídění je obdobné jako u otázky informovanosti, souhlas se Zelenou dohodou vyjadřují častěji mladší věkové skupiny (15-19 let, 20-29 let a 30-39 let) oproti starším (40-54 let, 55-64 let a 65+ let), dotazovaní, kteří v prezidentských volbách 2023 volili Petra Pavla a ve volbách do PS 2021 voliči koalice SPOLU (ODS, TOP 09 A KDU-ČSL) a koalice Pirátů a Starostů. Souhlas také častěji vyjadřovali respondenti s vyšším vzděláním (52 %) na rozdíl od respondentů se základním vzděláním (39 %), respondenti žijící ve větších obcích a městech (nad 20.000 obyvatel), obyvatelé Prahy, Karlovarského, Pardubického a Olomouckého kraje. Větší míru souhlasu se Zelenou dohodou vyjádřili dotázaní, kteří sami sebe zařadili na škále politické orientace doprava a ti, kteří se na konzervativní/liberální škále zařadili liberálním směrem.

Graf 3 zobrazuje silnou vazbu mezi zájmem o změnu klimatu a souhlasným postojem k cíli Zelené dohody pro Evropu. Mezi těmi, kdo se o změnu klimatu velmi zajímají převažuje souhlas směrem k Zelené dohodě (53 % rozhodně souhlasí, 22 % spíše souhlasí) nad nesouhlasem (9 % spíše nesouhlasí, 16 % rozhodně nesouhlasí). U skupiny respondentů, kteří uvedli, že se o klimatickou změnu spíše zajímají je poměr souhlasu nad nesouhlasem se Zelenou dohodou stále kladný – rozhodný a částečný souhlas vyjádřila více než polovina (51 %) a částečný a rozhodný nesouhlas vyjádřily více než dvě pětiny (44 %). Naopak u dotazovaných, kteří uvedli, že se o změnu klimatu „spíše nezajímají“ převažuje nesouhlas s cíli Zelené dohody pro Evropu (53 %, 30 % spíše nesouhlasí, 23 % rozhodně nesouhlasí) a roste nejistota (15 % zvolilo možnost „nevím“). U těch, kteří uvedli, že se o změnu klimatu vůbec nezajímají je nesouhlas s cíli Zelené dohody nejvyšší (54 % nesouhlasných odpovědí oproti 23 % souhlasných odpovědí) a téměř čtvrtina (23 %) volila variantu „nevím“. Celkově tedy s klesajícím zájmem o klimatickou změnu klesá podíl souhlasu a roste podíl nesouhlasu vůči cílům Zelené dohody, což ukazuje také Spearmanův koeficient pořadové korelace, který potvrzuje statisticky významnou pozitivní souvislost mezi oběma proměnnými (0,337; sig <,001).

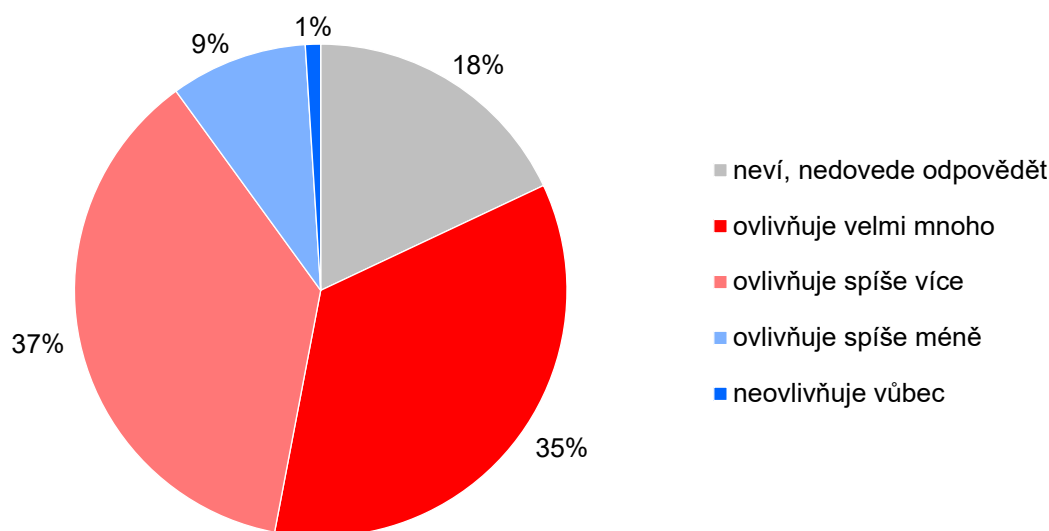
Graf 3: Míra zájmu o změnu klimatu x (ne)souhlas s cíli Zelené dohody pro Evropu

Navazující otázka zjišťovala, jak česká populace vnímá vliv Zelené dohody pro Evropu na růst cen energií. Graf 4 zachycuje rozložení odpovědí, které je výrazně nakloněné směrem k názoru, že Zelená dohoda silně ovlivňuje zvyšování cen energií. Nejčteněji zastoupené jsou odpovědi, že Zelená dohoda „ovlivňuje spíše více“ (37 %) a „ovlivňuje spíše mnoho“ (35 %) zvyšování cen energií. Celkem čtyři pětiny respondentů (81 %) se domnívají, že

Zelená dohoda má větší, či menší vliv. Pouze 1 % dotázaných uvedlo, že Zelená dohoda zvyšování cen energií neovlivňuje vůbec a téměř pětina (18 %) respondentů zvolila, že neví.

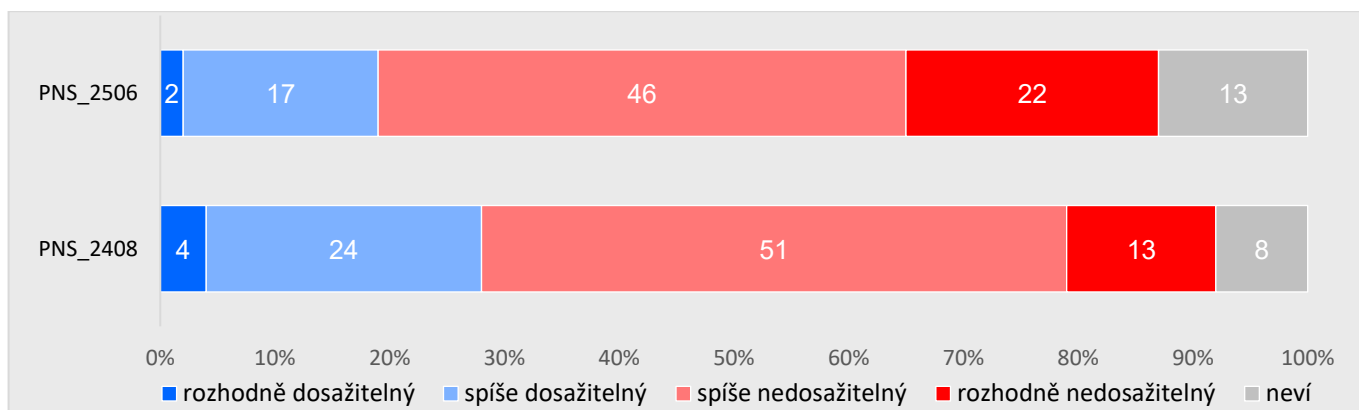
Graf 4: Vliv Zelené dohody pro Evropu na zvyšování cen energií (%)⁴

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_2506, 16. 6. – 30. 6. 2025, 1081 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Podrobněji se ukázalo, že postoj, že Zelená dohoda výrazně ovlivňuje zvyšování ceny energií zaujímají častěji muži (81 %) než ženy (64 %), starší věkové skupiny (40-54 let, 55-64 let a 65+ let) oproti mladším věkovým skupinám (15-19 let, 20-29 let a 30-39 let), ti, kteří v prezidentských volbách 2023 volili Andreje Babiše a ve volbách do PS 2021 voliči Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM), voliči Svobody a přímé demokracie – Tomia Okamury (SPD) a voliči Přísahy Roberta Šlachty. Názor, že Zelená dohoda významně ovlivňuje zvyšování cen energií dále zastávají obyvatelé Karlovarského a Libereckého kraje, respondenti, kteří sami sebe na škále politické orientace zařadili směrem k pravici a na konzervativní/liberální škále konzervativním směrem.

Graf 5: Dosažitelnost cíle Zelené dohody pro Evropu v ČR, srovnání šetření PNS_2408 a PNS_2506 (%)⁵

⁴ Znění otázky: „Jak moc Zelená dohoda pro Evropu ovlivňuje zvyšování cen energií?“ Varianty odpovědí: ovlivňuje velmi mnoho; ovlivňuje spíše více; ovlivňuje spíše méně; neovlivňuje vůbec; nevíte, nedovedete odpovědět.

⁵ Znění otázky: „Součástí Zelené dohody pro Evropu je cíl snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 o 55 procent ve srovnání s rokem 1990. Je, nebo není podle Vašeho názoru tento cíl v České republice dosažitelný?“ Varianty odpovědí: rozhodně je dosažitelný; spíše je dosažitelný; spíše není dosažitelný; rozhodně není dosažitelný; nevíte, nedovedete odpovědět.

Z grafu 5 zřetelně vyplývá, že se většina respondentů domnívá, že cíl Zelené dohody pro Evropu není dosažitelný, zhruba dvě třetiny (68 %) uvedly, že cíl „spíše“ není dosažitelný a „rozhodně“ není dosažitelný. Pouze 19 % dotázaných si myslí, že cíl Zelené dohody je dosažitelný, přičemž podle pouhých 2 % je cíl dohody „rozhodně dosažitelný“. U této otázky zvolilo 13 % dotázaných odpověď „nevím“.

I v této otázce došlo mezi jednotlivými vlnami k mírnému posunu rozložení odpovědí. Méně respondentů volilo variantu, že je cíl Zelené dohody „rozhodně dosažitelný“, méně respondentů volilo variantu že je cíl „spíše dosažitelný“ a naopak více respondentů zvolilo variantu, že cíl Zelené dohody „rozhodně“ dosažitelný není.

Analýza druhého stupně ukazuje, že cíle Zelené dohody považují za dosažitelné častěji mladší věkové skupiny (15-19 let, 20-29 let a 30-39 let) oproti starším věkovým skupinám (40-54 let, 55-64 let a 65+ let), absolventi vysokých škol (25 %) oproti respondentům se základním (17 %) a středním (18 %) vzděláním, obyvatelé Prahy, Královohradeckého kraje, Pardubického kraje a kraje Vysočina, dále ti, kteří ve volbách do PS 2021 volili koalici Pirátů a Starostů a v prezidentských volbách 2023 voliči Petra Pavla.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Panel Naše společnost 25-06
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	16. 6. 2025 – 30. 6. 2025
Výběr respondentů:	Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Strata:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště
Opora výběru:	Registr sčítacích obvodů a budov
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1081
Metoda sběru dat:	Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	UE_17, UE_7, UE_16, UE_9a
Kód zprávy:	oe251126
Zveřejněno dne:	26. 11. 2025
Zpracovali:	Anna Katrňáková, Martin Durdovič

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

Aktivita byla podpořena Strategií Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Udržitelná energetika“ a výzkumného tématu „Udržitelná energetika a společnost“.]